ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК

ул. "Христо Янчев" №59
тел. 06514/24-45; факс 20-70; E-mail: mun_dabnik@mail.bg

ПРОГРАМА

ЗА
ОПАЗВАНЕ
НА
ОКОЛНАТА СРЕДА

2014 – 2020 година

приета с Решение №444/10.10.2014 год.
на Общински съвет – Долни Дъбник

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	**Анализ на средата**	2
1.	Физико – географска характеристика	2
2.	Териториално – административна характеристика на района	4
3.	Технически данни по фактори на околната среда	4
3.1.	Въздух	4
3.2.	Води	6
3.3.	Отпадъци	15
3.4.	Почви	16
3.5.	Защитени територии и биоразнообразие	18
3.6.	Шум	22
3.7.	Зелени площи в населените места	23
3.8.	Радиационна обстановка и влияние на нейонизиращите фактори	27
4.	Управленски фактори	27
5.	Икономически фактори	29
5.1.	Промишленост	29
5.2.	Селско стопанство	20
5.3.	Туризъм	30
5.4.	Транспорт	30
6.	Финансови фактори	31
6.1.	Бюджет	31
6.2.	Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите	33
7.	Демографски фактори	35
8.	Социално – икономически фактори	36
II.	**Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT)**	41
III.	**Визия за околната среда на Община Долни Дъбник**	43
IV.	**Генерални и специфични стратегически цели**	44
V.	**План за действие**	47
VI.	**Организация за изпълнението на програмата**	52
VII.	**Приложения към програмата**	53

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.

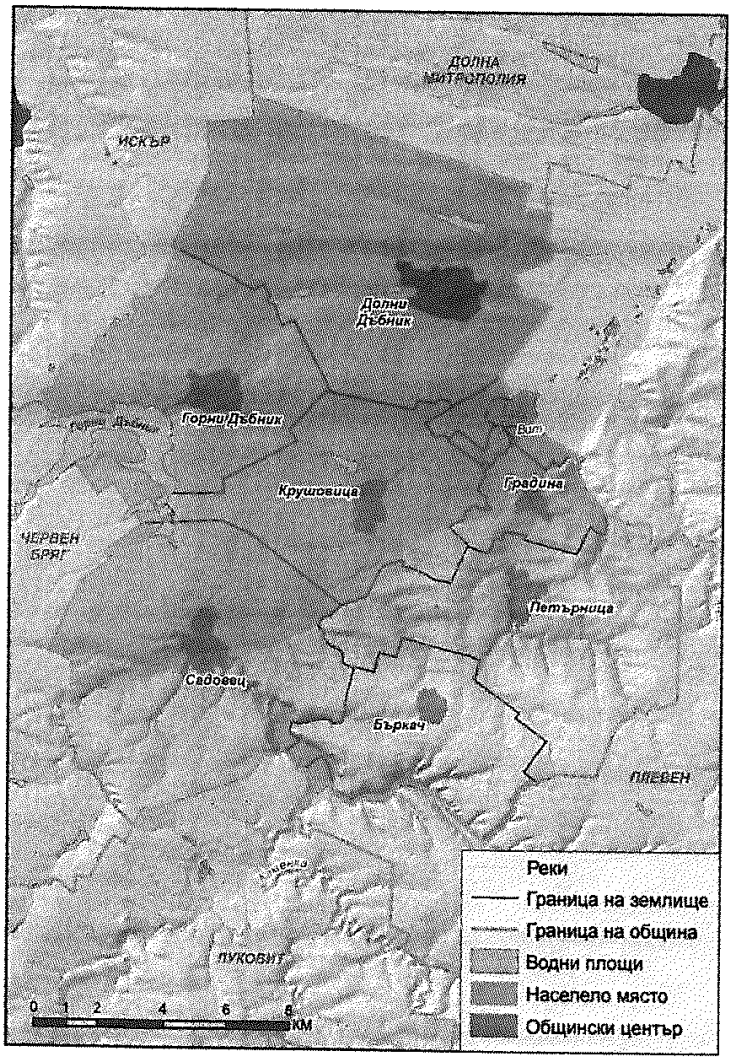
1. Физико – географска характеристика.

Община Долни Дъбник е разположена в централната част на Дунавската хълмиста равнина и има важно кръстопътно и транспортногеографско положение. През територията на общината минават главни шосейни и железопътни линии, осъществяващи транспортните връзки между Дунавската и Черноморската част на България, със столица гр. София, и Южна България. Землището на общината се прекосява от магистрален газопровод от Русия за нашата страна. Община Долни Дъбник граничи на изток с Община Плевен, на север – с Община Долна Митрополия, на запад – с Община Искър и Община Червен бряг и на юг – с Община Луковит. Територията на общината е 310 кв. км.

Районът на Община Долни Дъбник попада в южния край на централната част на Дунавската хълмиста равнина на границата с Предбалкана (с. Садовец е граничната точка). Надморската височина варира от 70 м. (терасата на р. Вит при с. Градина) до 306 м. (Бъркашките височини). Площта е прорязана от много дерета, реки и оврази, по-характерни за южния край на територията на общината. Северната част е с по-равнинен релеф, с обширни междуречни масиви, изградени от льосови отложения, делувиални и старокватернерни глини.

Община Долни Дъбник се намира в Средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина. Релефът на микрорайона има изразен хълмист характер, редуван с ниски места. Влияние върху климата оказва и относителната близост до Стара планина и съответно по-честата поява на фьон. Лятото е горещо, със средна температура на въздуха през юли от 24°С, а зимата е студена със средна януарска температура на въздуха от - 1°С. Средната годишна сума на валежите е около 500 мм/м². Максимумът на валежите е през лятото, а минимумът - през зимата. Относителната честота на годишната градобитност в този район е със средни до силни стойности - 1,25. Снежната покривка се задържа до 80 дни.

На територията на общината има открити нерудни полезни изкопаеми и те са: нефт и кондензат, природен газ, трошен камък, термални и минерални води.

Фиг. 1.1. Местоположение на община Долни Дъбник

2. Териториално - административна характеристика на района.

Община Долни Дъбник възлиза в състава на Област Плевен и има водеща роля в развитието й.

Населението на Община Долни Дъбник към края на 2013 год. по данни на ГРАО възлиза на 15 136 човека.

Общината включва общинския център гр. Долни Дъбник и шест кметства – Садовец, Горни Дъбник, Крушовица, Градина, Петърница и Бъркач.

3. Технически данни по фактори на околната среда.

3.1. Въздух.

Община Долни Дъбник попада в район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух – Северен Дунавски. Общината няма задължение да изготви и изпълнява програма за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми в установените за целта срокове, по чл.27, ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Такива програми се изготвят само в случай, че общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

Община Долни Дъбник не спада към зоните, в които са превишени нормите за качеството на атмосферния въздух (КАВ). По тази причина на територията на града няма разположен постоянен пункт за мониторинг на показателите за КАВ.

На територията на Община Долни Дъбник няма големи неподвижни организирани източници на емисии, т.нар. „горещи точки" – промишлени предприятия с висок възможен риск за замърсяване на въздуха, които да оказват значително влияние и да водят до замърсяване или влошаване на показателите за качество на атмосферния въздух.

За територията на Общината два обекта на „Проучване и добив на нефт и газ" АД докладват ежегодно в Националния регистър за изпускане и пренос на замърсители (част от европейския регистър ЕРИПЗ) за годишното количество на емисии.

За територията на Община Долни Дъбник 1 обект на ЕТ „Новема – Цанко Цанев" – печатница в гр. Долни Дъбник докладват за емисии на летливи органични съединения при употреба на разтворители в дейности в обхвата на Наредба №7/21.10.2003 год. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации

Годишни количества емисии на замърсители във въздуха, от източници на територията на Община Долни Дъбник, за периода 2011 – 2013 год.

Предприятие	Обект	Контролирани показатели	Количество емисии (kg) 2011 г.	Количество емисии (kg) 2012 г.	Количество емисии (kg) 2013 г.
„Проучване и добив на нефт и газ" АД	Петролно находище Горни Дъбник	Метан (CH4)	1424	1486	1463
		Неметанови летливи органични съединения (НМЛОС)	1942	2026	1995
		Серни оксиди SOx/SO2	162	169	166,25
„Проучване и добив на нефт и газ" АД	Петролно находище Долни Дъбник	Метан (CH4)	1467	1592	1857
		Неметанови летливи органични съединения (НМЛОС)	2000	2171	2531
		Серни оксиди SOx/SO2	167	181	211
ЕТ „Новема – Цанко Цанев"	Печатница в гр. Долни Дъбник	Летливи органични съединения (общи въглеводороди)	16840	12875	14066

РИОСВ – Плевен контролира 9 бр. обекти на територията на Община Долни Дъбник с източници на емисии в атмосферния въздух, от които:

- 3 бр. обекти с горивни и/или технологични източници на емисии, които подлежат на измерване (емисионен мониторинг) не по-малко от един път за две календарни години.
- 6 бр. бензиностанции – неорганизирани източници на емисии на летливи органични съединения, подлежащи на контрол за спазване изискванията на Наредба №16/12.08.1999 год. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

За бензиностанциите на територията на Община Долни Дъбник, за периода 2011 – 2013 год. не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба №16/12.08.1999 год. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Списък на контролираните обекти – източници на емисии на територията на Община Долни Дъбник, показатели за мониторинг и измерени нива на емисии, за периода 2011 – 2013 год.

Предприятие / дейност	Източник на емисии	Контролирани показатели и норми mg/norm.m^3	Измерени нива (концентрации) mg/norm.m^3	Година на измерване	Установени превишения/ несъответствия
„ПСТ Плевен" ЕООД, асфалтобаза в с. Градина	Асфалто-смесител – 1 бр.	Прах: 20 CO: 500	Прах: 361,4 CO: 156,9	2012	Да – прах, текуща санкция
„Златен лъч" ООД, маслодобивно предприятие в гр. Долни Дъбник	Парен котел – 1 бр.	Прах: 150 SO2: 2000 NOx: 650 CO: 250	Прах: 56,6 SO2: <14,6 NOx: 69,0 CO: 266,0	2012	Да – CO, предписание
ЕТ „Новема – Цанко Цанев" – печатница в гр. Долни Дъбник	Инсталации за флексопечат и каширане – общо 5 бр. източници	Летливи органични съединения: 100	№ 1 – 95,0 №2 – 96,0 №3 – 82,0 №4 – 98,0 №5 – 94,0	2012	не

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух са битовите отоплителни източници и транспортния сектор. С реализирането на газификацията на гр. Долни Дъбник се постига намаляване на общата емисия на замърсителите на въздуха в града. Замяната на топлоносителя промишлен газьол и въглища с природен газ допринася за намаляване на емисиите на серен диоксид, а тези на въглероден оксид и въглероден диоксид значително намаляват. До края на 2013 год. на територията на гр. Долни Дъбник са построени газопроводи от газоразпределителната мрежа с обща дължина 31 614 м. Към газоразпределителната мрежа на гр. Долни Дъбник до края на 2013 год. са присъединени общо 313 консуматора – 11 промишлени, 19 обществено-административни и търговски и 284 битови.

3.2. Води.

Хидрогеоложките условия на територията на общината са сравнително благоприятни. Подземните и повърхностните води са достъпни за водоснабдяване и напояване, но режимът им се влияе съществено от климата и валежите, които са основен фактор на подхранване.

Повърхностните води на територията на общината са представени от р. Вит и по-малките реки Садовска, Беглежка, Петърнишка и Дъбнишка бари. Тук се намира и най-големия язовир в Плевенска област – край с. Горни Дъбник, с проектен завирен обем до 135 млн.куб.м. и на площ от около 11 000 дка. Съществуват и няколко малки язовира с местно значение и немалко

малки безименни дерета, поемащи част от оттока при обилни валежи. Повърхностните води (реките и деретата) общо взето разчленяват равномерно цялата водосборна площ на общината с преобладаващо значение в южната част (Садовец, Бъркач). Язовирът в Горни Дъбник компенсира северната част, като се използва главно за напояване и промишлено водоснабдяване.

Територията на Община Долни Дъбник попада в обхвата на подземни водни тела от:

- **СЛОЙ 1 – КВАТЕРНЕР**

Подземно водно тяло с име „Порови води в Кватернера – р. Вит" и код BG1G0000QAL018, което според Плана за управление на речните басейни в Дунавски район (ПУРБДР):

- е в добро химично състояние;
- е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от Закона за водите (ЗВ) с код BG1DGW0000Qa1018, като състоянието на зоната е добро;

Подземно водно тяло с име „Порови води в Кватернера – между реките Искър и Вит" и код BG1G0000QPL024, което според ПУРБДР:

- е в добро химично състояние;
- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BGDGW0000Qp1024, като състоянието на зоната е добро;

- **СЛОЙ 3 НЕОГЕН-САРМАТ**

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ломско-Плевенската депресия" и код BG1G000N1BP036, което според ПУРБДР:

- е в лошо химично състояние по нитрати;
- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW000N1bp036, като състоянието на зоната е лошо;

- **СЛОЙ 4 ГОРНА КРЕДА**

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ломско-Плевенския басейн" и код BG1G0000K2M047, което според ПУРБДР:

- е в добро химично състояние;
- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW0000K2m047, като състоянието на зоната е добро.

- **СЛОЙ 5 ТРИАС-ЮРА-КРЕДА**

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ловеч-Търновския масив" и код BG1G00000K1040, което според ПУРБДР:

- е в лошо химично състояние по нитрати и манган;
- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW00000K1040, като състоянието на зоната е лошо.

Оценката на състоянието на подземните водни тела е на база контролен и оперативен мониторинг извършван съгласно Заповед РД 182/26.02.2013 год. на МОСВ, като резултатите са сравняване със стандартите за качество, съгласно Приложение №1 на Наредба №1/10.10.2007 год. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

На територията на Община Долни Дъбник не попадат пунктове за мониторинг на качеството на подземните води от националната програма, а попадат два пункта от националната програма за наблюдение на количеството на подземните води, които съгласно чл.104, т.1 от Наредба №1 от 11 април 2011 год. за мониторинг на водите се наблюдава от НИМХ:

- мониторингов пункт за наблюдение на количеството на подземните води на подземно водно тяло BG1G0000K2M047: Д. Дъбник, С 5*хг* с код BG1G0000K2MMP277;
- мониторингов пункт за наблюдение на количеството на подземните води на подземно водно тяло BG1G0000K2M047: Бъркач, КИ „Селски дол" с код BG1G0000K2MM275;

Водните тела на територията на Община Долни Дъбник са в поречието на река Вит от:

А) категория река:

- BG1VT307R007 от тип R4 и с име Вит, което обхваща част от водосбора на река Вит от с. Садовец до землището на с. Петърница и притока на р. Дъбнишка бара от яз. Горни Дъбник до гр. Долни Дъбник.

Б) категория езеро:

- BG1VT300L012 от тип L14 и с име язовир Горни Дъбник, което обхваща по-голямата част от водосбора на язовир Горни Дъбник;
- BG1VT500L011 с тип L13 и с име язовир Крушовица.

На територията на Община Долни Дъбник има два мониторингови пункта за контролен мониторинг, съгласно Програма за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на Дунавски район.

За периода 2011 – 2013 год. са се изпълнявали две програми за мониторинг на повърхностите води, съответно първата е за периода 2010 – 2013 год. и втората за периода 2013 – 2015 год.

ПРОГРАМА ЗА КОНТРОЛЕН И ОПЕРАТИВЕН МОНИТОРИНГ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДУНАВСКИ РАЙОН В ПЕРИОДА 2010-2013 Г.

№	код на пункта	име на пункта	тип на мониторинга	речен басейн	име на река/езеро/язовир	код на ВТ	тип на ВТ	геогр. координати		ФИЗИКОХИМИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ							Хидроморфологични елементи	
										Основни физикохимични показатели			Специфични замърсители					
								X	Y	I група	II група	честота	I група	II група	III група	честота	елемент	честота
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*	*19*
1	BG1VT00055MS040	р. Вит след с. Садовец	контролен	Вит	Вит	BG1VT307R007	R4	24.36039	43.30675	1-16	1-7	4	1,2,3,4,5,6			4	2	12
2	BG1VT00325MS031	Язовир „Горни Дъбник"	контролен	Вит	яз. Горни Дъбник	BG1VT300L012	L14	24.32742	43.36828	1-16	7	4	2		1,6	4		

ПРОГРАМА ЗА КОНТРОЛЕН И ОПЕРАТИВЕН МОНИТОРИНГ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДУНАВСКИ РАЙОН В ПЕРИОДА 2013-2015 Г.

№	код на пункта	име на пункта	тип на мониторинга	речен басейн	име на река/езеро/язовир	код на ВТ	тип на ВТ	геогр. координати		ФИЗИКОХИМИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ							Хидроморфологични елементи	
										Основни физикохимични показатели			Специфични замърсители					
								X	Y	I група	II група	честота	I група	II група	III група	честота	елемент	честота
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*	*19*
1	BG1VT00055MS040	р. Вит след с. Садовец	контролен	Вит	Вит	BG1VT307R007	R4	24.36039	43.30675	1-16	1-7	4	1,2,3,4,5,6			4	1,2,3	1/12/1/г
2	BG1VT00325MS031	Язовир „Горни Дъбник"	контролен	Вит	яз. Горни Дъбник	BG1VT300L012	L14	24.32742	43.36828	1-16	7	4	2		1,6	4		

В рамките на един цикъл на План за управление на речните басейни (ПУРБ), който е 6 години, се прави оценка на състоянието на всяко водно тяло. Оценката на водните тела на територията на Община Долни Дъбник, съгласно Плана за управление на речните басейни в Дунавски район за периода 2010 – 2015 год. е:

А) водно тяло категория река:

- BG1VT307R007 от тип R4 и с име Вит: тялото е оценено в добро екологично състояние и в добро химично състояние;

Б) водни тела категория езеро:

- BG1VT300L012 от тип L14 и с име язовир Горни Дъбник: силномодифицирано водно тяло, оценено с максимален екологичен потенциал и в добро химично състояние;
- BG1VT500L011 с тип L13 и с име язовир Крушовица: изкуствено водно тяло, оценено с лош екологичен потенциал и в добро химично състояние.

Подземните води на територията на общината са достъпни и водоснабдяването на всички селища е изключително от тях. Изградени са дренажи и шахтови кладенци за кватернерните води. Каптирани са няколко карстови извора и са изградени тръбни кладенци за горнокредните пукнатинно-карстови води. Немалка част от кватернерните води се използват за битови нужди и поливане чрез малки водоизточници в дворовете (тръбни шахтови кладенци).

В района на гр. Долни Дъбник със сондаж в мастрихтските варовици на дълбочина 200-300 м. е открита минерална вода с температура 22°С и дебит 6 л./сек. По състав е хидрокарбонатно калциево магнезиева и по тип се доближава до Горнобанската. Това находище е необходимо да се лицензира и използва рационално, което към момента не е направено.

Община Долни Дъбник има богат запас от собствени водоизточници на питейни води с добри качества и дебит, достатъчен да покрие нуждите на населението. Основно водохващането се осъществява през шахтови кладенци, каптажни и дренажни системи. На територията на общината в землището на с. Крушовица се намира и вододайната зона на гр. Плевен. Данни за дебитите на водоизточниците на селищата от общината са дадени в следната таблица:

населено място	начин на водоснабдяване	вид на водоизточника	наименование на водоизточника	дебит, л/с
Бъркач	помпажно	дренаж	Беглежки вирове	3,00
Горни Дъбник – 1	помпажно	каптаж	в селото ПС	1,50
Горни Дъбник – 2	помпажно	дренаж + шахт.кл.	под язовир Г. Дъбник	10,80

Градина	помпажно	шахт.кл. – 2 бр.	при ПС	4,20
Долни Дъбник – 1	помпажно	шахт.кл. – 5 бр.	при НХК	7,40
Долни Дъбник – 2	помпажно	дренаж	Брестака	1,50
Долни Дъбник – 3	помпажно	шахт.кл. – 4 бр.	Брестака	7,20
Крушовица	гравитачно	дренаж	Драгулов геран	3,00
Крушовица	помпажно	шахт.кл.	при ТКЗС	1,80
Крушовица – 2	помпажно	шахт.кл. – 4 бр.	Крушовица край р. Вит	2,00
Петърница	гравитачно	дренаж	Милманица	0,90
Петърница	помпажно	шахт.кл. – 7 бр.	землище с. Градина	4,00
Петърница	помпажно	каптаж	Малка мигълка	14,00
Садовец	помпажно	каптаж	Студен кладенец	6,60
Садовец	помпажно	шахт.кл. – 2 бр.	над селото	0,76
ОБЩО за общината		**34 бр.**		**68,66**

Около водоизточниците има обособени индивидуални санитарно-охранителни зони (СОЗ) със специфичен режим на дейностите с оглед опазване на водите от замърсяване, които зони са маркирани и оградени съгласно изискванията на Наредба №3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване.

Преди разпределението й във водопроводната мрежа, на питейната вода се извършва дезинфекционна обработка с хлорни реагенти. Обеззаразяването е автоматизирано и се осъществява с хлораторни апарати и с обикновени дозатори.

Според данни от „ВиК" ЕООД – гр. Плевен питейната вода отговаря по качества на изискванията на Наредба №9/2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, с изключение на селата Петърница и Градина, които са с трайни отклонения от показател – нитрати.

РЗИ – Плевен извършва мониторинг на качествата на питейната вода, подавана за населението на Община Долни Дъбник на 14 контролни пункта от водопроводната мрежа в седемте населени места, определени съгласно изискванията на Наредба №9/2001 год. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. За периода 2011-2013 год. са изследвани 225 проби вода по химични, органолептични и микробиологични показатели. Резултатите от извършения лабораторен анализ доказват, че водата от водопроводната мрежа е безопасна за пиене и няма риск за здравето на населението. В две населени места – с. Градина и с. Петърница, е установено наднормено съдържание на нитрати в питейната вода. Тъй като се

касае за трайно отклонение, от страна на ВиК ЕООД е предприета процедура за получаване на разрешително от Министерството на здравеопазването за ползване на вода с отклонения. Възможностите за трайно решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемни водоизточници с води, с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност.

Водоснабдителните системи на общината са добре изградени по отношение на обхвата на потребителите. Основният проблем при тяхното използване е голямата им степен на амортизация (изградени са предимно 1930-1940 година от етернитови тръби с малки диаметри) и честите аварии, които нарушават нормалното водоподаване на питейна вода до населението и водят до големи загуби на питейна вода.

Основната насока, в която работи общината по отношение на водоснабдяването е подмяна на етернитовите тръби с ПЕВП и преоразмеряване на мрежите, съобразно с нарасналите водопотребителски нужди на населението. Община Долни Дъбник има изготвени проекти за реконструкция на водопроводната мрежа на седемте населени места от Община Долни Дъбник – гр. Долни Дъбник, с. Горни Дъбник, с. Крушовица, с. Бъркач, с. Градина, с. Петърница, с. Садовец.

В Община Долни Дъбник няма изградена канализационна мрежа за битови отпадни води. Отвеждането им става в септични ями и попивни кладенци. В някои селища това води до големи здравно-хигиенни проблеми. В с. Петърница земния слой е основно каменист и скален и няма условия за изкопаване на нормално функциониращи попивни ями. В по-голямата си част с. Садовец е с високо подпочвени води, които на места извират в мазите на жилищните сгради, по улиците и дворните места. Това също създава проблеми при изграждането на отводнителни канализационни съоръжения. Промишлените предприятия в общината са решили самостоятелно проблема с отпадните си води чрез изграждане на собствени пречиствателни съоръжения и заустване на пречистената вода в р. Дъбнишка бара. По аналогичен начин са пречистени и заустени отпадните води на учебните заведения и административните сгради на територията на общината. Липсата на канализационна система и пречиствателна станция за отпадни води в селищата на общината е причина за изтичане на отпадните води към съответните водни течения и в последствие към приемника – р. Вит или просмукването им в подземните води.

Липсата на пречиствателни станции и канализационни мрежи в селищата на Община Долни Дъбник води до сериозна заплаха на водните ресурси в района – повърхностни и подземни води. Неконтролираното обезвреждане на битовите отпадни води е еднакво тревожно и опасно и

за водните екосистеми, и за здравето на хората. Без изградена екологична инфраструктура Община Долни Дъбник няма достатъчно устойчиви механизми за опазване на околната среда по отношение на водите. Това води до влошаване състоянието на повърхностните и подземните водни тела в района, до замърсяване на повърхностните води от емисии, зауствания и изпускания на вредни вещества, до отвеждане на замърсители в подземните води и влошаване състоянието на подземните водни тела.

Един от основните проблеми, с които Община Долни Дъбник се сблъсква за подобряване на текущата ситуация в областта на водния сектор е липсата на достатъчно собствени средства за изготвяне на всички необходими документи и на качествени и пълни проекти за екологична инфраструктура. През периода 2008-2010 год. със средства по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г." беше реализиран проект за техническа помощ „Подготовка на инвестиционни проекти за пречиствателни станции на отпадни води, канализационни и водопроводни мрежи по Приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013" за населените места от Община Долни Дъбник с над 2000 екв. жители - гр. Долни Дъбник, с. Садовец, с. Крушовица и с. Горни Дъбник". В резулта на това общината разполага с пълни инвестиционни проекти, за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води за всички населени места от Община Долни Дъбник и с които ще може да кандидатства за безвъзмездна помощ за изграждането на екологична инфраструктура във водния сектор.

През 2013 год. Община Долни Дъник сключи договор за безвъзмездна финансова помощ с Програмата за развитие на селските райони към Министерството на земеделието за финансиране на проект „Реконструкция на водопроводната мрежа в с. Петърница, отговарящ на мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката". В резултата на проекта ще бъдат подменени 23 206 м. тръби с нови от ППВП (полипропилен висока плътност). Проекта е одобрен и е в процес на изпълнение.

През септември 2013 год. Община Долни Дъбник подготви проект „Интегриран воден проект на с. Садовец – изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води, канализационна мрежа и реконструкция на водопроводната мрежа – ПЪРВИ ЕТАП – Реконструкция и подмяна на вътрешната водопроводна мрежа на с. Садовец" с който кандидатства по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони" от Програмата за развитие на селските райони. Проектът предвижда реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа на с. Садовец – 21 658,45 м. и е на стойност 5 867 252,76 лв. Проектът в момента се разглежда.

През април 2014 год. Община Долни Дъбник внесе за кандидатстване за финансиране проект „Водоснабдяване на с. Бъркач – рехабилитация на водопроводната мрежа" в Предприятието по управление на дейностите по опазване на околната среда. Проектът предвижда рекунстукция на двата главни водопроводни клона в с. Бъркач с обща дължина 2 609 м. и е на стойност 1 031 794,82 лв. Проектът в момента се разглежда.

3.3. Отпадъци.

Шест общини (Плевен, Долни Дъбник, Долна Митрополия, Гулянци, Искър и Пордим) внесоха за кандидатстване за финансиране проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Плевен" по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013"..

През 2012 год. по проектът беше одобрен и сключен договор за безвъзмездна финансова помощ №DIR-5112122-C009/29.11.2012 год. на стойност 27 795 953, 90 лв. с ОПОС.

На 30.10.2013 год. беше даден официален старт по изграждането на новата регионална система за отпадъци. Проектът предвижда изграждане на Регионален център за управление на отпадъци – Регион Плевен, включващ ново регионално депо за неопасни отпадъци – 1-ва клетка, инсталация за сепариране, съоръжение за компостиране и център за предаване на отпадъци, спомагателни сгради и съоръжения, площадкова инфраструктура, с обща площ 201,418 дка. Периода на експлоатация на първата клетка е 14 години – от 2015 г. до 2028 г. В началото на 2015 година се очаква обектът да бъде въведен в експлоатация.

Като втори етап от разширение на регионалната система са предвижда изграждане на:

- Локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ) – от инфилтрат от клетката на депото и отпадъчна вода от съоръжението за компостиране и от измиване на пода на сепариращата инсталация. Предвижда се ЛПСОВ да бъде изградена в периода 2016 – 2017 г., финансирането й ще се извърши с ре-инвестиции, средствата за които ще се възстановят от системата чрез такса битови отпадъци;

- Център за рециклиране на строителните отпадъци и клетка за депониране на строителни отпадъци. Предвижда се да се изградят в периода 2017 – 2020 г., финансирането ще се извърши от частен инвеститор и/или публично частно партньорство;

Въпросите, касаещи отпадъците ще са подробно разгледани в предстоящата през 2014 год. актуализация на Програмата за управление на дейностите по отпадъците.

3.4. Почви.

Преобладаващите типове почви на територията на Община Долни Дъбник са черноземно-типични, черноземно-карбонатни, черноземно-излужени и алувиално-ливадни.

На територията на общината няма големи заблатявания. Локални замочурявания има в негативните форми на релефа на някои места, както и на отделни места в речните долини, които са с неголеми размери. По-съществени са замочурявания в петата на левия скат на р. Вит в района на бензиностанцията на с. Садовец и в ляво и дясно от шосето Крушовица – Плевен. Главната причина тук е изливане на скатови подземни води и затрудненият отток. Общо замочурените площи в общината са около 350 дка.

Ерозията е по-развита с всичките си видове в силно разчлененатa от оврази и дерета южна част на територията на общината (Садовец, Бъркач, Петърница). Частично са засегнати селскостопански и пустеещи земи, разположени в стръмни склонове на дерета и речни долини и дълбоки оврази. За Плевенска област, където попада общината, 2,6 % от териториите са силно ерозирани, което може да се отнесе и за Община Долни Дъбник. Отнесено към данните за цялата страна, това е по-малко от средното ниво. Тревожно е положението с ерозията на десния бряг на р. Вит.

За периода 2011 – 2013 год. вкл. от РИОСВ – Плевен не са констатирани нарушения за замърсяване на почвите над максимално допустимите концентрации (МДК) съгласно нормите, заложени в Наредба №3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимото съдържание на вредни вещества в почвите (обн. ДВ, бр.71/12.08.2008г.) с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди). Също така на територията на общината има един пункт от I-во ниво – Широкомащабен мониторинг от Националната мрежа за почвен мониторинг към Изпълнителната агенция по околната среда (ИАОС) в землището на с. Бъркач, чрез който се наблюдава дали има замърсяване на почвата над МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди). Съгласно утвърдена програма от Изпълнителния директор на ИАОС през 2012 год. е наблюдаван този пункт. След анализ на резултатите от изпитването на почвените извадки не е констатирано замърсяване на почвите на МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди).

По почвен мониторинг II-ро ниво – „Вкисляване" към Националната мрежа за почвен мониторинг към ИАОС, в Община Долни Дъбник е определен 1 пункт за наблюдение в землището на с. Горни Дъбник. Периодичността на вземане на пробите е през една, две, три и/или четири

години в зависимост от почвеното различие, през есента. За периода 2011 - 2013 год. вкл., този пункт не е бил предмет на наблюдение съгласно утвърдените програми.

Едни от източниците за възможно увреждане на почвите на територията на Общината са сондажите на „Проучване и добив на нефт и газ" АД – гр. София. Съгласно предоставена информация от дружеството по настоящем на територията на общината добивът на суров нефт и природен газ се извършва от две находища – находище за добив на суров нефт и природен газ „Долни Дъбник" и находище за добив на суров нефт „Горни Дъбник". Добивът и от двете находища се осъществява на основание на предоставени концесии съгласно Закона за подземните богатства. Разработването на петролните находища се извършва съобразно одобрени от Министерството на икономиката и енергетиката и съгласувани от Министерство на околната среда и водите цялостни планове, които съдържат кратка история, литостратиграфия и структурни особености, характеристика на резервоара и резервоарните флуиди, запаси и ресурси от петрол. На тази основа са разгледани петролните операции за добив на нефт и природен газ и мерките за безопасност, условия и хигиена на труд и опазване на околната среда. Цялостните планове за разработване се придружават от Схематични проекти за напускане, с график по всички операции по напускане на добивни сондажи, възстановяване и рекултивиране на нарушени терени. През периода 2011-2013 год. не са извършвани операции по напускане на добивни сондажи, възстановяване и рекултивиране на нарушени терени в концесионни площи на находища „Долни Дъбник" и „Горни Дъбник". В осъвременените Схематични проекти за напускане е предвидено първите операции по напускане на добивни сондажи, възстановяване и рекултивиране на нарушени терени да започнат през 2015 год.

Като район, в който селското стопанство е приоритетен отрасъл, в последните няколко години земеделските стопани все повече се съобразяват със заобикалящата среда и по специално с опазването на почвите, но все още има много какво да се направи в това отношение за намаляване използването на химически торове и препарати за растителна защита с цел създаване на подходящи условия за производство на екологично чиста продукция и за развитие на устойчиво екологично земеделие в района.

В изпълнение на задълженията, заложени в Закона за почвите, за опазване на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда, Община Долни Дъбник работи по намаляване на условията за увреждането им чрез изгаряне на стърнища и други растителни остатъци върху почвената повърхност. Засилен е и контролът за нерегламентирано изсичане на дървета от частни имоти, а от сечта от общинските

гори се извършва съгласно предвижданията на Лесоустройствения проект на общината за ползване на дървесина. Недостатъчно обаче е направеното за залесяване на обезлесените терени.

3.5. Защитени територии, защитени зони и биоразнообразие.

По-голямата част от земите в Община Долни Дъбник са обработваеми и поради това по-голяма част от флората е съставена от широко разпространени в страната "плевели" и "рудерали". Сред тях са синята метличина (Centaurea cyanus), средната звездица (Stellaria media), полската ралица (Consolida regalis), щирът (Amaranthus retroflexus), троскотът (Cynodon dactylon), балурът (Sorghum halepense), големият живовлек (Plantago major) и др.

Сред тревната растителност, която е вторична по произход, доминират ксеротермните ливади на стръмни терени или утъпкани крайселски мери. Доминантни са черната садина (Chrysopogon grullus), валезийската власатка (Festuca valesiaca) и белизмата (Dichanthium ischaemum). В състава им масово участват и някои лечебни растения-мащерката (Thymus sp. Div), червеното подъбиче и бялото подъбиче (Teucrium chamaedrys и T. polium), ветрогонът (Eryngium camperstre), звезданът (Lotus corniculatus) и много други.

Сред редките и застрашени видове в района се срещат Елвезиево кокиче (Galanthus elwesii), Дегенов порезник (Seseli degenii), Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum (H. hircinum)), Пеперудовиден салеп (Orchis papilionaceae), Лежаща линдерния (Lindernia procumbens), и др. Ендемид за района (с. Садовец) е дегеновият скален копър (Seseli degeni).

Сред храсталачните съобщества доминират тези на скалисти и варовити терени-драка (Paliurus spina-christi), трънка (Primus spinosa), люляк (Syringa vulgaris) и много други.

Край р. Вит се срещат и много хигрофилни и хидрофилни съобщества на папурите (Typha angustifolia и T. latifolia), тръстиката (Phragmites Australis), камъшът (Schoenoplectus lacustris), водната леща (Lemna minor), ежовата главичка (Sparganium erectum) и др.

Сред горската растителност преобладават ксеротермните дъбови гори и техните производни на келяв габър (Carpinus orientalis). Най-големите дъбови гори в района се намират в землищата на селата Петърница, Бъркач и Садовец. Гората "Исмаилово бранище" е една от най-големите в Област Плевен. Доминират на първо място церът (Quercus cerris), благунът (Q. frainetto) и по рядко косматият дъб (Q. pubescens) и виргилиевия дъб (Q. virgiliana).

В храстовия етаж най-често се срещат смрадликата (Cotinus coggygria), глогът (Crataegus monogyna) и кучешкият дрян (Cornus sanguinea).

Сред тревните видове се срещат ежовата главица (Dactylis glomerata), горският късокрак (Brachypodium sylvaticum) и свиларката (Lychnis coronaria).

Край р. Вит в миналото са били разпространени гори от летен дъб (Quercus robir). Днес те са изсечени и са заменени от обработваеми площи или от фрагментарни съобщества на бяла върба (Salix alba), черна и бяла тополи (кавак) (Populus nigra и P. alba).

Фауната на територията на общината е съставена предимно от широко разпространени в страната видове. Това се наблюдава при безгръбначните, рибите, влечугите и земноводните и бозайниците. Характерно е участието на някои "степни" видове, особено сред насекомите (например паяците от род Lycosa, някои скакалци, като житното пиле (Bradypus dasypus) и др.).

Рибите са много разпространени в р. Вит и нейните стари корита. Обикновено са каракуда (Carassius auratus gibelio), бабушката (Rutilus rutilus), щуката (Esox lucius), сомът (Silurus glanis), уклейката (Alburnus alburnus), платиката (Abramis brama), горчивката (Rhodeus sericeus amarus), черната мряна (Barbus meridionalis) и др.

От земноводните и влечугите масови са зелената крастава жаба (Bufo viridis), водната жаба (Rana ridibunda), стенният гущер (Lacerta muralis), кримският гущер (L. tanrica), водната змия (Natrix natrix), смокът стрелец (Coluber jugularis). По-редки са кафявата крастава жаба (Bufo bufo), сухоземните костенурки (Testudo hermanni и T. graeca), смокът мишкар (Elaphe longissima).

Сред бозайниците преобладават гризачите, прилепите (в карстовите райони) и обикновени видове в страната, като къртица (Talpa europaea), таралеж (Erinaceus concolor), заек (Lepus europaeus), лисица (Vulpes vulpes), сърна (Capreolus capreolus), дива свиня (Sus scrofa). Редки са пъстрият пор (Vormela peregusna), видрата (Lutra lutra), а чакалът (Canisaureus) увеличава числеността си.

Птиците се отличават с най-голямо разнообразие. Богатството им се дължи на големия изкуствен водоем-язовир "Горни Дъбник" и карстовия район около селата Садовец и Бъркач. За първия е характерно струпването, особено през периода на миграцията, на много водолюбиви видове, сред които и застрашени видове като малък корморан (Haliaëtar pygmeus), белоока потапница (Aythya nyroca), морски орел (Haliaëtus albicilla), ливаден дърдавец (Crex crex). За района на селата Садовец и Бъркач е характерно гнездене на някои петрофилни видове, застрашени в национален мащаб, като черен щъркел (Ciconia nigra), белоопашат мишелов (Buteo

rufinus), орел-змия (Circaëtus gallicus), а доскоро и египетския лешояд (Neophron percnopterus) и др.

На територията на Община Долни Дъбник се намират следните защитени зони:

- Защитена зона „Студенец", Защитена зона по Директивата за птиците и по Директивата за местообитанията с идентификационен код BG0000240, обявена със Заповед № РД-800/04.11.2008 год. Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 105/2008 год.), направена е промяна в режима на дейностите със Заповед № РД-67/28.01.2013 год. (ДВ бр. 10/2013 год.). Попада в част от землищата на с. Бежаново, с. Дерманци, с. Ъглен, община Луковит, област Ловеч, с. Драгана, с. Каленик, с. Катунец, община Угърчин, област Ловеч, **с. Бъркач, с. Градина, гр. Долни Дъбник, с. Крушовица, с. Петърница, с. Садовец, община Долни Дъбник, област Плевен**, с. Беглеж, с. Бохот, с. Брестовец, с. Горталово, с. Дисевица, с. Къртожабене, с. Къшин, с. Ласкар, с. Николаево, с. Пелишат, гр. Плевен, с. Радишево, с. Ралево, с. Тодорово, с. Тученица, с. Търнене и с. Ясен, община Плевен, област Плевен, с обща площ 27946,08 хектара.

- Защитена зона "Горни Дъбник - Телиш", Защитена зона по Директивата за птицките с идентификационен код BG0002095, обявена със Заповед № РД-557/05.09.2008 год. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 84/2008 год.). Попада в част от землищата на **с. Горни Дъбник, с. Крушовица и с. Садовец, община Долни Дъбник**, област Плевен, с. Писарово, община Искър, с. Ракита и с. Телиш, община Червен бряг, област Плевен, с обща площ 3398,51 хектара.

- Защитена зона „Река Вит", Защитена зона по Директивата за местообитанията с идентификационен код BG0000181, включена в списъка със защитени зони с Решение № 122/ 02.03.2007 год. на Министерски съвет (ДВ бр. 21/2007 год). Попада в част от землищата на гр. Гулянци, с. Долни Вит, с. Крета, с. Милковица, с. Сомовит, община Гулянци, област Плевен, гр. Долна Митрополия, с. Биволаре, с. Божурица, с. Комарево, с. Подем, с. Рибен, община Долна Митрополия, област Плевен, **гр. Долни Дъбник, с. Горни Дъбник, община Долни Дъбник, област Плевен**, гр. Плевен, с. Бръшляница, с. Буковлък, с. Върбица, с. Опанец, с. Ясен, община Плевен, област Плевен, с обща площ 5717,83 хектара

- Защитена зона „Язовир Горни Дъбник", Защитена зона по директивата за местообитанията с идентификационен код BG0000611, включена в списъка със защитени зони с Решение № 122/ 02.03.2007 год. на Министерски съвет (ДВ бр. 21/2007 год). Попада в част от землищата на **с. Горни Дъбник, с. Крушовица, с. Садовец, община Долни Дъбник, област**

Плевен, с. Писарово, община Искър, област Плевен, гр. Койнаре, с. Ракита, с. Телиш, община Червен бряг, област Плевен, с обща площ 2539,29 хектара

На територията на Община Долни Дъбник се намират следните защитени територии:

- Защитена местност "Пещерите" – с. Петърница с площ 16 ха, представляваща красива карстова долина на Петърнишката бара, е с много извори и пещери, с останки от антична крепост и античен път. Обявена е със Заповед №4526 от 17.11.1975 г. на МГОПС, бр. 98/1975 на Държавен вестник

- Природна забележителност „Карстово ждрело чернелка" – с. Петърница с площ 449,2 ха, на протежение от 7 километра река Чернелка е образувала живописен каньон с ширина от 60 до 200 метра и височина на скалния венец от 10 до 40 метра. Надморската височина варира от 110 до 250 м. Варовитите скали, формиращи стените на каньона, са заети от растителни групи с характерна флора, в състава на която са установени над 500 вида висши растения. Обявена със Заповед № 1422/1969 г. на МГГП, ДВ бр. 79/1969 г., видоизменена със Заповед № РД - 212/1994 на МОС, ДВ бр.68/1994 г. и Заповед № РД – 342/2001 г. на МОСВ, ДВ бр. 59/2001 г.

- Природна забележителност "Гинината пещера" в м. "Студенец"" – с. Садовец с площ 2,5 ха, представляваща двуетажна пещера, обитавана от човека през ранния халколит и бронзовата епоха. Пещерата е дълга около 300 м. и е местообитание на многобройна прилепна колония. Обявена е със Заповед №1427 от 13.05.1974 г. На МГОПС, бр. 44/1974 на Държавен вестник.

- Природна забележителност "Територията на лесопарка "Студенец" в едноименната местност около старото кале и манастира" – с. Садовец с площ 350 ха, представляваща красива долина по средното течение на р. Вит, с отвесни скали високи 60-100 м. Долината е осеяна с разнообразни карстови форми – кари, валози, пропасти, пещери. Отличава се с разнообразна фауна и флора, включваща и българския ендемит дегенов скален копър. В природната забележителност са включени няколко исторически обекта – Големановото и Садовското калета, Садовският манастир. Обявена е със Заповед №1799 от 30.06.1972 г. на МГОПС, бр. 59/1972 на Държавен вестник, видоизменена със зап. №РД-159/16.06.1994 г. на МОС (ДВ бр. 53/1994 г.).

Всички защитени територии в общината са с висок туристически потенциал, който за съжаление не е използван до момента. Липсват определени тематични маршрути, указателни табели, места за отдих, места за лагеруване, за палене на огън, дървени маси и пейки, кошчета за отпадъци. Защитените територии не се рекламират с цел привличане на туристи.

На територията на Община Долни Дъбник има следните вековни дървета, обявени за

защитени обекти, съгласно Закона за биологичното разнообразие:

№	Вид ценно дърво	Местонахождение	Брой	Обявено със Заповед №
		Долни Дъбник		
1.	Полски бряст	ул. "Цар Самуил" №8	1	№1042/84 на КОПС
2.	Космат дъб	м."Куновски връх"	3	№978/79 на КОПС
3.	Летен дъб	м."Погледец"	1	№978/79 на КОПС
4.	Орех	м. Погледец"	1	№235/80 на КОПС
5.	Летен дъб	м."Брестака"	1	№235/80 на КОПС
		Крушовица		
6.	Орех	Воденицата	2	№306/83 на КОПС
		Садовец		
7.	Полски бряст	м."Селски двор"	1	№306/83 на КОПС
8.	Цер	м."Бончовец"	3	№306/83 на КОПС
9.	Летен дъб	м."Бончовец"	1	№306/83 на КОПС
10.	Черна топола	м."Манаското"	1	№285/79 на КОПС
11.	Летен дъб	м."Манаското"	2	№285/79 на КОПС
12.	Цер	м."Табашки връх"	1	№285/79 на КОПС
13.	Дъб	Стопански двор	1	№285/79 на КОПС
14.	Летен дъб	м."Студенец"	1	№1301/74 на МГОПС
		Горни Дъбник		
15.	Дъб	парк "Лавров"	6	№19/81 на КОПС
16.	Черница	ОУ"Кирил и Методий"	1	
17.	Цер	Разсадника	1	№14/81 на КОПС
18.	Космат дъб	Разсадника	1	№14/81 на КОПС
		Петърница		
19.	Летен дъб	м."Лъга"	20	№715/75 на МГОПС

3.6. Шум.

Съгласно Закона за защита на шума в околната среда, РИОСВ – Плевен контролира промишлени обекти, източници на шум в съответните зони и територии, както и в най-близките места за въздействие. Задължение за провеждане на собствен мониторинг на шума в околната среда и предоставяне на резултатите от тях, имат единствено предприятията с издадени

комплексни разрешителни по смисъла на Закона за опазване на околната среда. На територията на Община Долни Дъбник няма обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на шума в околната среда.

За периода 2011 – 2013 год. контролен мониторинг на нивата на шума в околната среда е извършван на един промишлен обект („Василена" ООД – мелница в гр. Долни Дъбник), поради разположение в жилищна зона и във връзка с получена жалба. Не са констатирани превишения на приложимите норми.

Измервани еквивалентни нива на шума в околната среда, от промишлени източници на територията на Община Долни Дъбник, за периода 2011 – 2013 год.

Предприятие / обект	Диапазон на измерени нива на шум по границата на промишления обект	Съответствие с граничещата стойност (70 dBA)	Измерено ниво на шум в мястото на въздействие	Съответствие с граничещата стойност 55 dBA (през деня)	Година на измерване
„Василена" ООД, мелница в гр. Долни Дъбник	50,0 – 58,0	Да	52,8	Да	2011
„Василена" ООД, мелница в гр. Долни Дъбник	52,6 – 54,2	Да	52,3	Да	2013

На територията на Община Долни Дъбник не се очакват проблеми свързани с осигуряване на нормална акустична обстановка за населението на общината.

3.7. Зелени площи в населените места.

В Община Долни Дъбник са създадени 1 060 дка. зелени площи, които по населени места са разпределени както следва:

населено място	озеленени площи, вкл. паркове, дка.
гр. Долни Дъбник	223
с. Бъркач	15
с. Горни Дъбник	463
с. Градина	35

с. Крушовица	54
с. Петърница	57
с. Садовец	213

Съгласно чл.31, ал.1 от Наредба №7/22.12.2003 год. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, нормативите за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване са:

- за много малки градове (население до 10 хил. жители) – 8 кв.м./жител;
- за всички села – 4 кв.м./жител;

Данните за населените места от общината са:

населено място	**озеленени площи, кв.м./жител**
гр. Долни Дъбник	47,22
с. Бъркач	19,06
с. Горни Дъбник	226,41
с. Градина	32,44
с. Крушовица	22,43
с. Петърница	35,03
с. Садовец	86,30

Тези данни показват, че наличните озеленени площи са достатъчни, съгласно нормативната уредба. Остава по-трудната задача – тяхното опазване и поддържане. Почистването, реконструкцията и внасянето на нова растителност в зелените площи – дървета, храсти, цветя, не е системно, а периодично – при наличие на средства и работна ръка. Благодарение на хората, работещи по Програма "От социални помощи към осигуряване на заетост" се даде възможност за по-честото почистване и поддържане на зелените площи, но обема на извършената работа все още е недостатъчен.

Озелененте площи се разделят на две направления – площи за широко обществено ползване и площи за ограничено обществено ползване и със специално предназначение. Към първото направление спадат: паркове за отдих; лесопаркове; квартални градинки; озеленяване на улици и на дерета на водните течения в рамките на населеното място. За Община Долни

Дъбник съществуващите озеленени площи за широко обществено ползване се нуждаят най-вече от опазване и поддържане. Към второто направление спадат: детски заведения; училищни дворове; спортни паркове; гробищни паркове и терени около ж. п. районите. Необходимо е специално отношение към всеки тип озеленени площи, с цел вземане на оптимални мерки за подобряване на състоянието им.

През 2011 год. Община Долни Дъбник подготви проект за „Централен градски площад – Долни Дъбник", с който кандидатства за финансиране пред Министерството на труда и социалната политика, Проект „Красива България", Мярка 01 „Подобряване на градската среда". Проектът предвижда изграждане, рехабилитация, възстановяване на зона за обществен отдих – централен градски площад, парково осветление, фонтан, и други елементи от градското обзавеждане. Проектът не беше одобрен за финансиране.

В населените места на общината има следните паркове и лесопаркове:

гр. Долни Дъбник	Централен градски парк – 42 дка. парк "Албена" – 85 дка.
с. Градина	Централен парк – 24 дка.
с. Бъркач	Централен парк – 15 дка.
с. Садовец	Лесопарк "Корея" – 130 дка.
с. Горни Дъбник	Лесопарк "Ген. Лавров" – 300 дка. Централен парк – 95 дка.

През 2011 година, 2012 година, 2013 година и 2014 година Общинската администрация подготви проектни предложения, с които кандидатства за финансиране в обявявания през годините от Министерство на околната среда и водите конкурс за финансиране от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда на дейности по Националната кампания „За чиста околна среда".

Изготвените проекти бяха за почистване, озеленяване и облагородяване на терени в гр. Долни Дъбник - междублоково пространство, в с. Петърница – централния площад, в с. Крушовица – централния площад, в с. Градина – централна зона, с. Горни Дъбник – централния площад и в с.Садовец – централния площад.

През 2011 година бяха внесени три проекта за почистване, озеленяване и облагородяване на терени в гр. Долни Дъбник - междублоково пространство, в с. Петърница –

централния площад, и в с. Садовец – централния площад. Не беше одобрен нито един от проектите.

През 2012 год. отново бяха внесени трите проекта. След извършена оценка, за финансиране беше одобрен проектът на Кметство Петърница „С грижа за китното село Петърница".

Проектът включва почистване и възстановяване на цветните и зелени площи в центъра на селото и в двора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий", затревяване, засаждане на нови храсти, доставка и монтаж на нови пейки и кошчета за отпадъци, доставка и монтаж на детски съоръжения (люлки, пързалка) и на волейболен комплект на двора на училището. Проектът е на обща стойност 9 982,30 лв. и е успешно изпълнен през есента на 2012 година.

През 2013 год. бяха внесени три проекта за почистване, озеленяване и облагородяване на терени в гр. Долни Дъбник - междублоково пространство, в с. Крушовица – централния площад, и в с.Садовец – централния площад. След извършена оценка, за финансиране беше одобрен проектът на Кметство Крушовица **„Да опазим природата на Крушовица"**.

Проектът включва почистване и възстановяване на цветните и зелени площи в центъра на селото и в двора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий", затревяване, засаждане на нови храсти и дървета, доставка и монтаж на нови пейки, бетонови саксии и кошчета за отпадъци, доставка и монтаж на волейболен комплект и маса за тенис в двора на училището. Проектът е на обща стойност 9 561 лв. и е успешно изпълнен през есента на 2013 година.

През 2014 год. отново бяха внесени проекти за почистване, озеленяване и облагородяване на терени в гр. Долни Дъбник – междублоково пространство, в с. Градина – централна зона, с. Горни Дъбник – централния площад и в с.Садовец – централния площад. Проектите не бяха одобрени за финансиране.

Община Долни Дъбник подготви проект „Реставриране и обновяване на парк „Ген. Лавров", с който да кандидатства за финансиране по Програма БГ08 „Културно наследство и съвременни изкуства", съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (2009-2014), Мярка 1 „Реставриране, обновяване и опазване на културното наследство". Проектът предвижда възстановяване и обновяване на съществуващият на място сграден фонд: къщичката за музеен кът, приемната сграда и останалите обслужващи постройки. Адаптиране на тези постройки към съвременните изисквания за музейни сгради; консервация, реставрация и адаптация на разположените на територията на парка гробници, скулптурни групи, скулптури и отделни паметници; реновиране на алейната мрежа на парка, с места за пейки и

конструкции за увивни растения и достъп до всички обекти в парка. Разположение на указателни и информационни табели и други паркови съоръжения. Създаване на нова дървесна и храстова растителност, съобразно разположението на гробниците, скулптурните групи, скулптурите, паметниците, съществуващите вековни дървета и ценни дървесни видове. Разполагане на стационарна поливна система, позволяваща поддържането на добър микроклимат на територията на парка и осигуряваща необходимата влага за тревната, храстовидната и дървесна растителност. Изграждане на енергоспестяващо и екологично осветление на парка, включващо ефектно художествено осветление на отделни скулптурни ансамбли. Изграждане на системата за видеонаблюдение; Цялостно реновиране на входа на парка и обособяване на определен брой паркоместа, в това число и за автобуси.

Проектът е внесен през месец май 2014 год. за разглеждане в Министерството на културата.

3.8. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.

Източници на вредни лъчения (йонизиращи, нейонизиращи, топлинни и др.) в Община Долни Дъбник не са установени. В района не са разположени постоянни или временни пунктове от НАСЕМ за измерване на радиационния гама – фон, атмосферната радиоактивност и нейонизиращи лъчения.

4. Управленски фактори.

В Общински съвет – Долни Дъбник има постоянна комисия "Общинска собственост, инфраструктура и екология", състояща се от трима членове.

Въпросите, касаещи опазване на компонентите на околната среда на територията на общината са основно от компетенциите на Дирекция "Устройство на територията". Старшият експерт „Екология" има следните основни задължения: изготвя или участва в изготвянето на програми, стратегии и планове за устойчиво развитие по отношение на околната среда; участва в разработването, провеждането и контрола на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината; координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, РЗИ, ОДБХ, РДВР и др., както и с неправителствените екологични и природозащитни организации и

движения; контролира качеството на услугите по сметосъбиране, сметопочистване, сметоизвозване и депониране на твърди битови отпадъци на територията на общината, които се предоставят от изпълнител след процедура по ЗОП; извършва експертни проверки и оценки на замърсителите на околната среда на територията на Общината; изготвя програми и планове за залесяване и опазване на зелената система в Общината; организира общински мероприятия по засаждане на дървета, храсти, цветя, треви и полагане на грижи за младите насаждения; участва в проверки и в изготвянето на документацията относно изсичане на гори, единични дървета и храсти; разяснява, предупреждава и осведомява широката общественост по отношение на всички дейности, намерения и последствия, спрямо компонентите на околната среда и проблемите, свързани с тях; изготвя актове, проекти на заповеди, договори, наредби и др. документи в областта на екологията; участва в подготовка на проекти за кандидатстване за финансиране по Оперативните програми на ЕС и други програми с национални и международни източници на финансиране; изготвя планове, отчети и доклади в областта на екологията; организира кампании в областта на управление на отпадъците и други области по опазване на околната среда; изготвя паспортизация на зелените площи и води картотека на защитените дървесни видове; организира, ръководи и контролира дейността на звено „Екоинспекция" към Общината;

През 1998 год. Общински съвет – Долни Дъбник е приета Наредба за организацията и статута на звено "Екоинспекция" към Община Долни Дъбник. Основните задачи на екоинспекторите са: осъществява контролни дейности по управление на дейностите по битови, строителни и други отпадъци; депониране на производствени и опасни отпадъци; охранява местата за обществено ползване: паркове, лесопаркове, зелени площи, квартални градинки, цветни алеи, залесени територии и горски насаждения – общинска собственост, мери, пасища; самостоятелно, съвместно с други екоинспектори или в състава на работни групи или комисии, осъществява проверки по подадени сигнали за нарушения и изготвя констативни протоколи, предписания и други; съставя актове за административни нарушения и осъществява и други дейности, относно закононарушенията, съгласно действащата нормативна уредба; охранява обработваема селскостопанска земя, полски култури, трайни и цветни насаждения, селскостопанска продукция, лечебни растения; осъществява дейности в санитарната и ветеринарната област, в областта на лечебните растения, лова, риболова, горско стопанство и други, ако за това, след разрешение на кмета на общината, е специално упълномощен от съответните правоимащи органи; участва в реализирането на дейности по защита на населението и стопанството при бедствия, аварии и катастрофи.

Общинските наредби и програми, касаещи околната среда, са следните:

- Наредба за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Долни Дъбник, приета през 1998 год., през 2001 год. отменена и приета нова със същото название, през 2006 и 2009 год. същата е изменена и допълнена, през 2014 год. е отменена и приета нова със същото име.

- Наредба за опазване и поддържане на чистотата и околната среда в Община Долни Дъбник, приета през 1997 год., през 2001 год. отменена и приета Наредба за опазване на околната среда в Община Долни Дъбник, която е изменена и допълнена през 2006 година.

- Наредба за организацията и статута на "Екоинспекция" към Община Долни Дъбник, приета през 1998 год.;

- Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Долни Дъбник, приета през 1998 год., през 2001, 2006 и 2009 год. са приети Актуализации на Програмата. Предстои изготвяне на нова Програма за управление на отпадъците;

5. Икономически фактори.

5.1. Промишленост.

Промишлеността в общината е съсредоточена главно в гр. Долни Дъбник. Водеща е фирма „ТАСИ" ООД, която осъществява пълен инженеринг при изграждане на газови съоръжения и инсталации за газово и течно гориво, както и отоплителни и вентилационни инсталации на територията на цяла България. В гр. Долни Дъбник се намира и най-голямото нефтодобивно българско предприятие „Проучване и добив на нефт и газ" АД („ПДНГ" АД) с основен предмет на дейност търсене, проучване, добиване и реализация на суров и преработен нефт, природен газ и съставните продукти. Дейността на дружеството се допълва и с търсене, проучване и експлоатация на минерализирани и подземни води.

Преработващата промишленост на територията на Община Долни Дъбник се развива на база на продукцията от селското стопанство. Произвеждат се олио, вино, оцет, сушене на плодове, зеленчуци и тютюн, като основните предприятия в общината са:

- ✓ Винарска къща "Мизия" в гр. Долни Дъбник;
- ✓ Маслобойна - "Златен лъч" ЕООД в гр. Долни Дъбник;
- ✓ Цех за сушене на зеленчуци и плодове в гр. Долни Дъбник;

- ✓ Тютюносушилни в с. Крушовица и гр. Долни Дъбник;
- ✓ Мелници в гр. Д. Дъбник и селата Петърница и Садовец;
- ✓ Цех за преработка на пчелен мед в с. Горни Дъбник;
- ✓ Цех за производство на винен оцет - „Веда" ООД в гр. Долни Дъбник;
- ✓ Цех за производство на ябълков оцет – ЕТ „Казтел – Кателин Горанов" в гр. Долни Дъбник;
- ✓ Цех за производство на полимерни опаковки – ЕТ „Новема" в гр. Долни Дъбник.

5.2. Селско стопанство.

Селското стопанство е основен отрасъл на общинската икономика и главен поминък на населението от общината. Неговото развитие се обуславя от няколко благоприятни фактора: природни условия и ресурси; традиции и трудов опит на населението; свободна работна ръка; главни транспортни артерии; пазар с големи консумативни възможности.

Равнинно-хълмистия релеф е предпоставка за отглеждане на зърненохлебни, зърненофуражни култури и слънчоглед във всички селища на общината, а по-голямата надморска височина, на която са разположени селата Бъркач, Петърница и Садовец благоприятства за развитието на лозарството. Умерено-континенталният климат в съчетание с почвеното богатство и водните ресурси предоставят подходящи условия за развитието на зеленчукопроизводството и трайните насаждения.

5.3. Туризъм.

Туризмът в Община Долни Дъбник не е развит като стопански отрасъл, не се използват съществуващите атрактивни природни и исторически обекти за привличане на посетители и за развитието на този отрасъл.

5.4. Транспорт.

Транспортното обслужване на населението от общината се осъществява от автомобилен и железопътен транспорт.

Услугите на железопътния транспорт се ползват от населението на гр. Долни Дъбник и с. Горни Дъбник, през които преминава ж. п. линията София – Русе / Варна.

Автомобилният транспорт осигурява връзките на всяко от населените места в общината с областния център гр. Плевен. През територията на общината преминават и редица автобусни линии, чрез които се осъществяват връзки с други населени места в и извън областта.

Проблеми съществуват с вътрешнообщинския транспорт. Връзките между отделни населени места, както и между селата и общинския център не са задоволителни.

Състоянието на транспорта и транспортната инфраструктура, както и транспортните връзки оказват съществено влияние и върху развитието на общинската икономика. Разположението на общината, от гледна точка на транспортните връзки, е благоприятно. Сериозно внимание трябва да се обърне на състоянието на инфраструктурата и да се предприемат действия за подобряването му.

6. Финансови фактори.

6.1. Бюджет.

Приходите и разходите по бюджета на Община Долни Дъбник са представени в следната таблица:

				%	
	2011 г., лв.	2012 г., лв.	2013 г., лв.	2012г. /2011г.	2013г. /2012г.
Приходи всичко	**5 516 519**	**5 518 627**	**6 225 608**	**100.04**	**112.81**
I.Имуществ. данъци и недан. приходи	1 322 725	1 366 912	1 721 837	103.34	125.97
в т.ч. такса битови отпадъци	377 410	365 852	396 137	96.94	108.28
II.Взаимоотношения с ЦБ	4 252 641	4 189 115	4 404 929	98.51	105.15
1.Обща субсидия от ЦБ	2 895 270	3 090 339	3 230 453	106.74	104.53
2.Обща изравнит. субсидия от ЦБ	851 700	851 700	860 500	100.00	101.03
3.Целева субсидия за капиталови разходи от ЦБ	150 500	147 200	207 800	97.81	141.17
4.Получени целеви трансфери от ЦБ	286 727	9 537	11 575	3.33	121.37
5.Възстановени трансфери	-9 310	-	-	-	-
6. Др.целеви трансфери от ЦБ	77 754	90 339	94 601	116.19	104.72
III.Трансфери	-124 173	54 451	242 774	-	445.86
IV.Временни безлихвени заеми	-297 551	-14 617	288 414	-	-
V.Финансиране на дефицита	362 877	-77 234	-432 346	-	-

Разходи по бюджета - всичко	**5 516 519**	**5 518 627**	**6 225 608**	**100.04**	**112.81**
в т.ч.: по функции					
1.Общи държавни служби	1 334 093	1 466 617	1 626 897	109.93	110.93
2.Отбрана и сигурност	376 680	76 153	100 710	20.22	132.25
3.Образование	2 513 812	2 648 089	2 946 940	105.34	111.29
4.Здравеопазване	78 658	72 186	73 933	91.77	102.42
5.Социално осигуряване и грижи	429 130	467 500	616 109	108.94	131.79
6.Жилищно строителство, БКС и опазване околната среда	446 743	420 741	427 329	94.18	101.57
в т.ч.: по чистотата	246 782	283 742	281 711	114.98	99.28
7.Почивно дело, култура, спорт	161 532	163 179	189 488	101.02	116.12
8.Икономически дейности и услуги	164 486	163 779	227 355	99.57	138.82
в т.ч.: др. дейности по селското и горско стопанство (екоинспекция)	27 098	31 853	34 724	117.55	109.01
9.Разходи некласифицирани в др.	11 385	40 383	16 847	354.70	41.72
Разходи по бюджета - всичко	**5 516 519**	**5 518 627**	**6 225 608**	**100.04**	**112.81**
в т.ч.: по параграфи					
1.Заплати и осигурителни вноски	2 833 602	2 904 666	3 319 251	102.51	114.27
2.Разходи по издръжка	1 898 568	2 116 544	2 154 596	111.48	101.80
3.Стипендии	9 756	9 990	13 251	102.40	132.64
4.Тек.трансфери, обезщетения и помощи за домакинства	50 021	51 445	56 523	102.85	109.87
5.Субс. на организации с нестоп.цел	97 664	96 640	104 065	98.95	107.68
6.Разходи за лихви	11 165	39 274	14 800	351.76	37.68
7.Капиталови разходи	615 743	300 068	563 122	48.73	187.66
в т.ч.: основни ремонти	317 311	223 684	530 600	70.49	237.21
придобиване на ДМА	298 432	76 384	26 522	25.60	34.72

От представените данни е видно, че преобладават приходите от Централния бюджет в сравнение със собствените приходи, което води до липса на финансова независимост на Общината. През 2013 год. приходите от ЦБ и други трансфери представляват 72% от общия размер на приходите, а собствените приходи възлизат на 28%. Подобно е и съотношението на собствените приходи спрямо общия им размер и през предходните 2011 год. – 24%, 2012 год. – 25%.

През 2013 год. разходите по бюджета свързани с текуща издръжка, заплати и осигуровки на дейностите на общинска издръжка възлизат на 91%, спрямо общия им размер, а тези с инвестиционен характер 9%. За 2011 год. инвестиционните разходи са съответно – 11% от общите разходи, а за 2012 год. – 5%

Разходите за чистота се покриват от постъпленията от такса битови отпадъци, като средствата се изразходват основно за почистване на местата за обществено ползване, сметосъбиране, сметоизвозване, депа и закупуване на съдове и възлизат съответно от общия размер на разходите по бюджета на Общината – 2011 год. – 4,4%, 2012 год. – 5,1, 2013 год. – 4,5%.

6.2. Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите.

Размерът на таксата битови отпадъци по Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) се определя ежегодно в промили (‰) от Общинския съвет, с диференциране на таксата за:

I. За жилищни и вилни имоти на граждани, за жилищни имоти на предприятия, както и за ползвани или наети общински жилищни имоти:

А/. за намиращи се в районите, в които общината е организирала събиране и извозване на битовите отпадъци се заплаща такса в размер на 4,0 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 1,0 ‰;
- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 2,0 ‰;
- за поддържане чистотата на територите за обществено ползване – 1,0 ‰;

Б/. за намиращи се извън районите, в които общината е организирала събирането и извозването на битовите отпадъци се заплаща такса в размер 3,0 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 2,0 ‰;
- за поддържане чистотата на територите за обществено ползване – 1,0 ‰;

В/. за жилищни и вилни имоти на граждани, попадащи в разпоредбите на чл.17, ал.5, т.1 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Долни Дъбник, се заплаща такса за битови отпадъци в размер на 3,0 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 2,0 ‰;
- за поддържане чистотата на територите за обществено ползване – 1,0 ‰;

II. За нежилищни имоти със стопанско и/или търговско предназначение се заплаща такса в размер, както следва:

А/. 10,0 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ за собственост на граждани, за ползватели на държавни или общински нежилищни имоти, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 1,0 ‰;

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8,0 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1,0 ‰;

Б/. 10,0 ‰ върху по - високата от данъчната оценка и отчетната им стойност на имотите собственост на фирми, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 1,0 ‰;

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8,0 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1,0 ‰;

В/. за нежилищни имоти със стопанско и/или търговско предназначение, попадащи в разпоредбите на чл.17, ал.5, т.1 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Долни Дъбник, се заплаща такса в размер на 9,0 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8,0 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1,0 ‰;

Горните размери на такса битови отпадъци са за 2014 год. и са приети с Решение № 314/18.12.2013 год. на Общински съвет Долни Дъбник.

Таксата се определя въз основа на одобрена план – сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други;

- събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;

- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците;

- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

На територията на Община Долни Дъбник работи "Водоснабдяване и канализация" ЕООД – гр. Плевен. Размерът на таксата за питейна вода е 1,74 лв. с ДДС. Поради факта, че в общината няма изградена канализационна мрежа за битови отпадни води, не се събира такса канал и такса пречистване.

7. Демографски фактори.

Броят на населението в населените места от общината и като цяло за общината бележи периоди на увеличение и спад. За периода от 1935 год. до 1965 год. почти непрекъснато броят на населението се увеличава, за да достигне максималната си величина 22 555 през 1965 год. След 1965 год. до сега процесът е точно обратен – постоянно намаляване на населението. През последните три години тенденциите могат да бъдат проследени въз основа на следната таблица:

година	общо за общината	Долни Дъбник	Бъркач	Садовец	Градина	Петърница	Горни Дъбник	Крушовица
2011	15320	4796	766	2526	1096	1644	2072	2420
2012	15211	4751	786	2500	1085	1629	2043	2417
2013	15136	4723	787	2468	1079	1627	2045	2407

В последните години се запазва общата тенденция към намаляване броя на населението на Община Долни Дъбник и към застаряването му.

Към средата на 2013 год. възрастовата и половата структура на населението е, както следва:

пол възраст	общо за общината	Долни Дъбник	Бъркач	Садовец	Градина	Петърница	Горни Дъбник	Крушовица
мъже	6961	2218	397	1094	456	836	926	1034
жени	7208	2365	401	1091	474	815	971	1091
под 7 г.	935	296	82	114	47	161	113	122
7-13 г.	1057	285	76	141	57	181	149	168
14-17 г.	596	170	41	85	34	91	87	88

18-59 г. жени	3609	1237	162	550	271	360	473	556
18-62 г. мъже	4236	1410	186	644	301	446	599	650
над 60 г. жени	2308	751	139	387	139	244	305	343
над 63 г. мъже	1428	434	112	264	81	168	171	198

8. Социално - икономически фактори.

Справка за общия доход на домакинствата по източници за Област Плевен – средно на домакинство; средно на лице; на база данни от ТСБ – гр. Плевен, е представена в следните таблици:

Средно на домакинство – в лева:

източници	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Общ доход	**9911**	**9159**	**11241**	**12275**
Брутен общ доход	4269	3913	9907	10862
Работна заплата	180	137	4160	5101
Извън работната заплата	370	632	358	566
От самостоятелна заетост	80	166	1571	981
От собственост	56	29	217	359
Пенсии	2979	2828	2808	3018
Обезщетения за безработни	122	174	145	100
Семейни добавки за деца	251	231	118	127
Други обезщетения и помощи	502	376	342	319
Регулярни трансфери от други домакинства	516	10	187	292
Приходи от продажби	586	663	719	975
Други приходи	97	455	614	437
Изтеглени спестявания	161	131	331	325
Заеми и кредити	51	48	334	469
Общо	**10221**	**9793**	**11905**	**13069**

Средно на лице – в лева:

източници	2010	2011	2012	2013
Общ доход	**4206**	**3902**	**5091**	**5431**
Брутен общ доход	1812	1667	4487	4807
Работна заплата	76	58	1884	2257
Извън работната заплата	157	269	162	251
От самостоятелна заетост	34	71	711	434
От собственост	24	12	98	159
Пенсии	1264	1205	1272	1335
Обезщетения за безработни	52	74	66	44
Семейни добавки за деца	106	98	54	56
Други обезщетения и помощи	213	160	155	141
Регулярни трансфери от други домакинства	219	4	85	129
Приходи от продажби	249	282	326	432
Други приходи	41	194	278	193
Изтеглени спестявания	68	56	150	144
Заеми и кредити	22	20	151	208
Общо	**4337**	**4172**	**5392**	**5783**

Справка за общия разход на домакинствата по източници за Област Плевен – средно на домакинство; средно на лице; на база данни от ТСБ – гр. Плевен, е представена в следните таблици:

Средно на домакинство – в лева:

източници	2010	2011	2012	2013
Общ разход	**8449**	**8639**	**10242**	**10885**
Потребителски общ разход	6662	7201	7817	8942
Храна	2809	2828	2738	3044
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	548	515	567	560
Облекло и обувки	173	258	253	389
Жилища, вода, електроенергия и горива	1144	1217	1551	1567
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	218	269	240	324
Здравеопазване	359	533	491	643
Транспорт	475	542	551	828
Съобщения	369	388	397	463
Свободно време, културен отдих и образование	313	327	558	629
Разнообразни стоки и услуги	254	323	471	495
Данъци	322	303	394	410
Социални осигуровки	-	-	635	625

Регулярни трансфери към други домакинства	153	142	245	148
Други разходи	1311	994	1151	760
Влог	569	309	868	980
Покупка на валута, ценни книжа	-	-	-	-
Изплатен дълг и даден заем	779	614	839	1078
Общо	***9797***	***9562***	11949	**12943**

Средно на лице – в лева:

източници	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Общ разход	**3585**	**3681**	4639	**4816**
Потребителски общ разход	2827	3068	3541	3957
Храна	1192	1205	1240	1347
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	233	220	257	248
Облекло и обувки	73	110	115	172
Жилища, вода, електроенергия и горива	486	518	702	693
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	92	115	109	143
Здравеопазване	152	227	222	285
Транспорт	202	231	250	366
Съобщения	156	165	180	205
Свободно време, културен отдих и образование	133	139	253	278
Разнообразни стоки и услуги	108	138	214	219
Данъци	137	129	178	182
Социални осигуровки	-	-	287	276
Регулярни трансфери към други домакинства	65	60	111	66
Други разходи	556	424	521	336
Влог	242	131	393	434
Покупка на валута, ценни книжа	-	-	-	-
Изплатен дълг и даден заем	330	262	380	477
Общо	***4157***	***4074***	**5412**	**5727**

Ориентир за съществуващата в района средна годишна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в общината (в лева) е следната таблица:

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
средно за общината	6082	6390	6453	6837
Селско, горско и рибно стопанство	4612	5225	5659	6138
Добивна промишленост	-	-	-	-
Преработваща промишленост	4070	4429	4526	5552
Производство и разпределение на	6214	5814	7492	8923

електрическа и топлинна енергия, газообразни горива				
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-	-	-	-
Строителство	8446	-	-	-
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	3663	3975	4330	4782
Транспорт, складиране и пощи	5986	6245	4979	5054
Хотелиерство и ресторантьорство	4152	4680	3966	4149
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	-
Финансови и застрахователни дейности	-	-	-	-
Операции с недвижими имоти	4384	5129	4345	4412
Професионални дейности и научни изследвания	12019	12147	8898	4864
Административни и спомагателни дейности	-	-	-	-
Държавно управление	-	-	-	-
Образование	6322	6661	6671	7056
Хуманно здравеопазване и социална работа	3682	3973	3867	4310
Култура спорт и развлечение	-	-	-	-
Други дейности	4563	3867	4398	4656

Заетостта на работната сила е несъмнено един от основните фактори, които оказват влияние върху социалния статус на населението от общината. Данните за средния списъчен брой на наетите лица по трудово и/или служебно правоотношение в общината са обобщени в следната таблица:

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
средно за общината	1887	1853	1859	1878
Селско, горско и рибно стопанство	286	282	281	300
Добивна промишленост	-	-	-	560
Преработваща промишленост	125	99	113	95

Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива	-	14	15	13
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-	-	-	-
Строителство	67	-	-	-
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	140	134	140	136
Транспорт, складиране и пощи	122	89	75	65
Хотелиерство и ресторантьорство	10	11	10	23
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	-	-	-
Финансови и застрахователни дейности	-	-	-	-
Операции с недвижими имоти	4	4	7	4
Професионални дейности и научни изследвания	14	12	11	6
Административни и спомагателни дейности	-	-	-	-
Държавно управление	-	-	-	-
Образование	308	301	307	307
Хуманно здравеопазване и социална работа	70	75	77	72
Култура спорт и развлечение	-	-	-	-
Други дейности	12	19	19	20

II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT).

СИЛНИ СТРАНИ

1. Благоприятни природни условия за развитие на селското стопанство.
2. Наличие на природни и исторически забележителности, паркове и места за отдих.
3. Незамърсена и неувредена околна среда – въздух, води, почви.
4. Опит и традиции у населението за развитие на селското стопанство.
5. Действащи общински наредби за опазване и управление на околната среда и контрол за тяхното прилагане чрез звено "Екоинспекция".
6. Липса на значими замърсяващи производства на територията на общината.
7. Мотивираност на ръководството на общината за кандидатстване с проекти по Оперативните програми на Република България.

СЛАБИ СТРАНИ

1. Недостатъчност на общинските финансови ресурси за инвестиции в областта на околната среда.
2. Висока безработица и ниски доходи сред населението.
3. Липса на канализация за битови отпадни води в населените места.
4. Ниска степен на лесистост на територията на общината.
5. Липса на съвременно депо за твърди битови отпадъци.
6. Неизползване на природните и историческите забележителности за развитие на туризма като отрасъл.
7. Лошо поддържана инфраструктура.

ВЪЗМОЖНОСТИ

1. Достъп до средствата от Оперативните програми на Република България за финансиране на общински проекти.
2. Политиката на страната за развитие на малък и среден бизнес.
3. Социалната политика на страната.
4. Държавната политика за развитие на туризма в България.
5. Държавната политика за развитие на устойчиво екологично земеделие.

ЗАПЛАХИ

1. Финансова зависимост от централната власт.
2. Високи разходи по прилагане на европейското екологично законодателство.
3. Липса на интерес от страна на големите инвеститори към малките общини в страната.
4. Неосигуряване на механизми за реализация на регионалната политика.
5. Липса на държавна политика за управление на селскостопанските отпадъци.
6. Демографските проблеми в страната.

В резултат на идентифицираните силни и слаби страни на Община Долни Дъбник, възможностите и заплахите, които стоят пред нея и след тяхното количествено определяне, типът стратегия, която общината трябва да реализира в бъдеще е концентриращата. Тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни.

III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК.

Чрез оптимално и устойчиво използване на компонентите на околната среда, Община Долни Дъбник да се превърне в:

- селище от европейски тип, осигуряващо добро качество на живот;
- район за развитие на екологично чисто селско стопанство;
- атрактивно място за културен и екологичен туризъм.

IV. ГЕНЕРАЛНИ И СПЕЦИФИЧНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ.

1. Жителите на общината да продължат да живеят в район с добро качество на атмосферния въздух.

1.1. До края на 2020 год. да се повиши обема на газифицираните обекти и газоразпределителната мрежа в общинския град.

✓ индикатор за постигане на целите – брой газифицирани обекти

✓ източник на данни – "ГАЗИНЖЕНЕРИНГ" ООД

✓ желана посока на промяна – увеличен е броят на газифицираните обекти

2. Жителите, гостите и предприятията в общината да са осигурени с необходимото количество и качество вода.

2.1. До края на 2020 год. да се осигури подаване на питейна вода за населението и промишлеността без влошени показатели и в достатъчно количество.

✓ индикатор за постигане на целите – брой регистрирани замърсявания на питейната вода; подменена водопроводна мрежа; проведени кампании

✓ източник на данни – "ВиК" ЕООД – гр. Плевен, РЗИ – гр. Плевен

✓ желана посока на промяна – липсва замърсяване на питейната вода; извършена е цялостна подмяна на ВиК мрежата

3. Жителите на общината да живеят в чисти и озеленени населени места от европейски тип.

3.1. До края на 2020 год. да се подобри със 100 % ефективността при управлението на течните битови отпадъци на територията на общината.

✓ индикатор за постигане на целите – степен на изграденост на пречиствателни станции за отпадни води и канализационни мрежи.

✓ източник на данни – дирекция „УТ", "ВиК" ЕООД – гр. Плевен

✓ желана посока на промяна – решен е проблемът с третирането на битовите отпадни води

3.2. До края на 2020 год. да се обхване на 100 % зелената система на общината в дейности по поддържане, реконструкция и опазване.

✓ индикатор за постигане на целите – проекти за реконструкция на озеленените площи в обществените места

✓ източник на данни – дирекция „УТ"

✓ желана посока на промяна – реконструирани и поддържани зелени площи

4. Създаване на условия за ефективно и щадящо използване на природните дадености за развитието на селското стопанство.

4.1. До края на 2020 год. да се запази доказаното добро качество на почвите в общината.

✓ индикатор за постигане на целите – реализиране на проект за обезвреждане на забранени и негодни за употреба пестициди; кампании

✓ източник на данни – дирекция „УТ", мл. експерт "ДСС"

✓ желана посока на промяна – отстранени са възможните рискове за замърсяване на почвите

✓ напоителна система в общината

5. Осигуряване на условия за опазване и поддържане на биологичното разнообразие в общината.

5.1. До края на 2020 год. да се осигури съхраняване на съществуващите гори и увеличаване на горския фонд с 10 %.

✓ индикатор за постигане на целите – създадени гори върху нови площи;

✓ източник на данни – дирекция „УТ"

✓ желана посока на промяна – повишена е степента на лесистост в общината и е съхранен съществуващия горски фонд

5.2. До края на 2020 год. да се осигури щадящо и законосъобразно използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове в общината.

✓ индикатор за постигане на целите – брошури с информация за биоразнообразието в общината; привличане на учениците в опазване на биоразнообразието

✓ източник на данни – дирекция „УТ", директори на училища

✓ желана посока на промяна – създаден е механизъм за опазване и щадящо използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове

6. Подпомагане развитието на туризма като отрасъл, с цел нови източници на доходи.

6.1. До края на 2020 год. да се създадат условия за развитие на културния и екологичния туризъм в общината.

✓ индикатор за постигане на целите – изготвени проекти за изграждане на екопътеки и осигурено финансиране за тях; ангажирани деца и възрастни в процеса на опознаване и реклама на местните забележителности и местата за отдих

✓ източник на данни – дирекция „УТ"

✓ желана посока на промяна – създадени са работещи механизми за привличане на наши и чужди туристи и за развитие на туризма като отрасъл

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.

1. Жителите на общината да продължат да живеят в район с добро качество на атмосферния въздух.

1.1. До края на 2020 год. да се повиши обема на газифицираните обекти и газоразпределителната мрежа в общинския град.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Газифициране на 29 промишлени и обществено – административни обекта.	1.Изготвяне на работни проекти и снабдяване с необходимите документи за начало на строителството, съгласно ЗУТ.	2014 – 2020 г.	"ГАЗИНЖЕНЕ-РИНГ" ООД	69 690 лв.	външни източници
	2.Реализация на проектите за газификация.				
Газифициране на 420 битови консуматори.	1.Изготвяне на работни проекти и снабдяване с необходимите документи за начало на строителството, съгласно ЗУТ.	2014 – 2020 г.	"ГАЗИНЖЕНЕ-РИНГ" ООД	180 900 лв.	външни източници
	2.Реализация на проектите за газификация.				
Изграждане на 17 893 метра газоразпределителна мрежа (вкл. отклонения).	1.Изготвяне на работни проекти и снабдяване с необходимите документи за начало на строителството, съгласно ЗУТ.	2014 – 2020 г.	"ГАЗИНЖЕНЕ-РИНГ" ООД	1 130 736 лв.	"ГАЗИНЖЕНЕ-РИНГ" ООД, външни източници
	2.Реализация на проектите за газификация.				

2. Жителите, гостите и предприятията в общината да са осигурени с необходимото количество и качество вода.

2.1. До края на 2020 год. да се осигури подаване на питейна вода за населението и промишлеността без влошени показатели и в достатъчно количество.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Поетапна реконструкция на водопроводната мрежа във	1.Кандидатстване с проекти за реконструкция на водопроводната мрежа в населените места.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"; „ВиК" ЕООД	15 000 000 лв.	ОП „Околна среда 2014-

всички населени места.	2.Осигуряване на финансови средства за реализация на проектите. 3.Поетапна подмяна на старата ВиК мрежа с нова.				2020г."; Програма за развитие на селските райони
Ангажиране на населението в кампании за пестене на питейната вода.	1.Изготвяне на брошури, плакати, реклама в местните медии. 2.Запознаване на гражданите с рекламните материали.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	4 000 лв.	външни източници

3. Жителите на общината да живеят в чисти и озеленени населени места от европейски тип.

3.1. До края на 2020 год. да се подобри със 100 % ефективността при управлението на течните битови отпадъци на територията на общината.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Поетапно изграждане на пречиствателни станции за отпадни води и канализационни мрежи във всички населени места.	1.Кандидатстване с проекти за пречиствателни станции за отпадни води и канализационни мрежи в населените места. 2.Осигуряване на финансови средства за реализация на проектите. 3.Изграждане на ПСОВ и канализационните мрежи.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"; „ВиК" ЕООД	55 000 000 лв.	ОП „Околна среда 2014-2020г."; Програма за развитие на селските райони

3.2. До края на 2020 год. да се обхване на 100 % зелената система на общината в дейности по поддържане, реконструкция и опазване.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Изготвяне и реализиране на проекти за реконструкция на дълготрайната декоративна растителност в паркове, дворове на общинските учебни заведения, поречия на водни течения, спортни паркове, гробищни паркове, улично озеленяване и др.	1.Изготвяне на проектите. 2.Осигуряване на финансови средства за реализация на проектите. 3. Реализиране.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	70 000 лв.	Оперативна програма „Региони в растеж", ПУДООС, общински бюджет

4. Създаване на условия за ефективно и щадящо използване на природните дадености за развитието на селското стопанство.

4.1. До края на 2020 год. да се запази доказаното добро качество на почвите в общината.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Изготвяне и реализиране на проект за обезвреждане на забранени и негодни за употреба пестициди	1.Изготвяне на проекта. 2.Осигуряване на финансови средства за реализация на проектите. 3. Реализиране.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	150 000 лв.	ПУДООС
Провеждане на периодични кампании сред частните стопани, арендатори и кооперациите за вредите от прекомерното използване на химически торове и ползата от биоторовете за запазване на екосистемите в почвите.	1.Изготвяне и разпространяване на брошури, организиране на беседи.	2014 – 2020 г.	мл. експерт "Дейности по селското стопанство"	10 000 лв.	външни източници

5. Осигуряване на условия за опазване и поддържане на биологичното разнообразие в общината.

5.1. До края на 2020 год. да се осигури съхраняване на съществуващите гори и увеличаване на горския фонд с 10 %.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Изготвяне и реализиране на проект за първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на Общината.	1.Изготвяне на проекта.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	100 000 лв.	Програма за развитие на селските райони
	2.Осигуряване на финансови средства за реализация на проектите.				
	3. Реализиране.				

5.2. До края на 2020 год. да се осигури щадящо и законосъобразно използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове в общината.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Изготвяне на брошури с описание на видовете лечебни растения, животни и риби, обект на лов и риболов в общината, с разрешеното време за тяхното използване и начините за тяхното щадящо използване.	1.Събиране на необходимата информация за изготвяне на брошурите.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	10 000 лв.	външни източници
	2.Изготвяне на брошурите.				
Привличане на децата от общината в процеса на опознаване и опазване на биологичното разнообразие.	1.Подготвяне на образователни материали предназначени за детската аудитория.	2014 – 2020 г.	гл. специалист "ПКС"	10 000 лв.	външни източници
	2.Запознаване на децата с образователните материали.				

6. Подпомагане развитието на туризма като отрасъл, с цел нови източници на доходи.

6.1. До края на 2020 год. да се създадат условия за развитие на културния и екологичния туризъм в общината.

АЛТЕРНАТИВА	ДЕЙНОСТ	НАЧАЛЕН И КРАЕН СРОК	ОТГОВОРНИК	ОЧАКВАНИ РАЗХОДИ	ВЪЗМОЖЕН ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Изготвяне на проекти за изграждане на екопътеки в защитените територии.	1.Изготвяне на проектите.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	20 000 лв.	външни източници
Рекламиране в Интернет и чрез брошури на историческите и природните забележителности в общината с цел развитие на културен и екологичен туризъм.	1.Изработване на рекламна информация за Интернет и на рекламни брошури. 2.Разпространение на рекламната информация.	2014 – 2020 г.	дирекция „УТ"	10 000 лв.	външни източници

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.

Длъжностното лице за координация по изпълнението на програмата е директор на дирекция „Устройство на територията".

Ежегодно, през четвъртото тримесечие на годината, се изготвя отчет за изпълнение на целите в програмата, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране. Готовият отчет се внася в Общинския съвет за разглеждане и приемане, екземпляр от приетия отчет се изпраща в РИОСВ – гр. Плевен.

При изготвяне на програмата са използвани:

1. План за развитие на Община Долни Дъбник 2014-2020 год.
2. Информация от РИОСВ – гр. Плевен, представена с писмо вх. №3200-41-(1)/03.02.2014 год.
3. Информация от Басейнова дирекция Дунавски район с център Плевен, представена с писмо вх. №2400-42-(1)/11.02.2014 год.
4. Информация от РЗИ – гр. Плевен, представена с писмо вх. №3200-39-(1)/27.01.2014 год.
5. Информация от „ВиК" ЕООД – гр. Плевен, представена с писмо вх. №2600-43-(1)/31.01.2014 год.
6. Информация от ТСБ – гр. Плевен, представена с писмо вх. №1900-1262-(1)/14.10.2009 год.
7. Информация от „Газинженеринг" ООД – гр. Долни Дъбник, представена с писмо вх. №2600-657/10.02.2014 год.
8. Информация от „ПДНГ" АД – гр. София, представена с писмо вх. №2600-330-(1)/11.03.2014 год.
9. Справки от специалистите в общинската администрация.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА.

1. Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Долни Дъбник 2014 – 2020 год. (програмата предстои да се разработи)

2. Проект на ресурсите и възможностите за ползване на лечебни растения от територията на Община Долни Дъбник.

ИЗГОТВИЛ ПРОГРАМАТА:
СТ. ЕКСПЕРТ „ЕКОЛИГИЯ":.....
(инж. В. МИЛЕНКОВА)